

Сирни заговезни
Прощална неделя
преди
Великия пост

Стр.

Празнуваме Тодорица

Вестникът излиза с помощта на Министерството на държавната администрация и местното самоуправление, благодарение на спечеления проект „Създаване на условия за устойчивост и работа на вестник „Ново Братство“ на български език“, финансиращ се от Бюджетния фонд за националните малцинства за програми и проекти от областта на информирането на езиците на националните малцинства през 2018 г.

Ново Братство

ВЕСТНИК НА БЪЛГАРИТЕ В СЪРБИЯ

ISSN 2466-4707

novo.bratstvo.rs

ГОДИНА III БРОЙ 64 15 март 2019 година Безплатен екземпляр Основател: НАЦИОНАЛЕН СЪВЕТ НА БЪЛГАРИТЕ В СЪРБИЯ

По повод 3 март
- Националният празник на България и Деня на НС

Тържествено заседание на Националния съвет

По повод 3 март - Националният празник на България и Деня на Националния съвет на българското национално малцинство в Сърбия, в тържествената зала на Центъра за култура в Босилеград на 1 март се проведе тържествено заседание на НС. Освен членовете на съвета на заседанието присъстваха и представители на общинските ръководства на Босилеград и Димитровград, както и на институциите и организациите на малцинството от областта на културата, образованието и информирането от Босилеград. Присъстваха и учениците, осъществили най-добри резултати на републиканското състезание по български език през 2018 г. от основното училище и гимназията в Босилеград.

Поздравителното слово на председателя на Националния съвет Стефан Стойков:

На 3 март отбелязваме Деня на освобождението на България от турско робство и Деня на Националния съвет на българското национално мал-

* Преди тържественото заседание членовете на Националния съвет поднесоха цветя пред паметника на Васил Левски в града и посетиха основното училище, където кметовете Захариев и Димитров подариха мартеници на учениците в началните класове.

цинство в Р Сърбия, който съветът отбелязва отпреди десетина години. Уважаеми сънародници - Честит празник!

На тази дата през 1878 г. е подписан Санстефанският мирен договор между Русия и тогавашната Османска империя, с което е сложен край на Руско-турската война и е възстановена българската държава. Трети март е свещена дата за всички българи, където и да живеят по света, защото на този ден България става свободна държава след петвековното османско робство.

След близо 500 години под турско робство, през 70-те години на 19 век започва решителното освободително

(На стр.2)

Босилеградска община привлече инвеститор от Дания в текстилния завод „Кобос“

До края на годината „Кентаур“ ще ангажира 120 работници

Датската компания „Кентаур Балканс“ ООД отпреди два месеца задвижи производство в бившия текстилен завод „Кобос“ в Босилегра. Във фабриката в момента са ангажирани 34-ма работници, тези дни се очаква да бъдат наети още около тридесетина, а до края на годината би трябвало да станат общо 120 работници. Както узнаваме, новоангажираните работници вече са получили първите си заплати.

с общинското ръководство, което им е оказало необходимата подкрепа и съдействие при намиране на квалифицирани работници, както и за ремонтване на обекта и на системата за отопление, което е било основно пред условие за стартиране на производството.

- В този обект нашата компания досега е вложила около 130 хиляди евро. Ремонторахме една част от производственото хале, което включва и

Босилеградска община, която е собственик на обекта на бившия текстилен завод „Кобос“, миналата година привлече компанията „Кентаур Балканс“ ООД от Дания, която се занимава с производство на работни костюми за ресторанти и болници. Сключен е едногодишен договор за даване под наем на обекта, който предвижда през първите шест месеца компанията да ангажира най-малко 60, а до края на годината 120 работници.

Главният мениджър на „Кентаур“ в Босилеград Петер Овереем изтъква, че доколкото всичко върви според плана смятат да удължат срока на договора. Той изтъкна отличното сътрудничество

реконструкция на електроинсталацията и монтиране на LED осветление, ремонтирахме санитарните възели и тоалетните, купихме и инсталирахме два нови котела в системата за парно отопление, закупахме нови съвременни шевни машини, ремонтирахме офисите, изтъкна Овереем.

(На стр. 3)

FAR Портал
интегрира
мултикултуралното
развитие между
Сърбия и България

Тържествено заседание на Националния съвет

(От стр.1)

движение. В Букурещ е формиран български революционен централен комитет начело с Васил Левски, който започва подготовка за въстанията срещу османската власт в България. На 24 април 1877 г. в Кишинев е издаден Манифест на руския император Александър II, с който Русия обявява война на Османската империя, а руската армия е командвана лично от императора. Войната приключва с подписването на мирния договор в Сан Стефано на 3 март 1878 г. между Русия и Османската империя, с който се създава новата Българска държава.

Празникът на Освобождението на България за първи път се чества във Велико Търново на 19 февруари 1879 г. Две години след Освобождението - през 1880 г., 3 март се чества в София като Ден на възшествието на престола на император Александър II. От 1888 г. празникът започва да се празнува като Ден на Освобождението на България от османското владичество. След 9 септември 1944 г. празникът спира да се отбелязва като официален и е обявен за шовинистичен. Отново започва да се отбелязва всяка година с решение на Политбюро на ЦК на БКП от 1978 г. От 1991 г. Денят на Освобождението на България е национален празник на страната.

По повод Националния празник из цяла България се организират тържествени чествания. Традиционно хиляди българи се изкачат на историческия връх Шипка, където се съхраняват костите на загиналите за отбраната на прохода, за да присъстват на честванията по повод Освобождението.

Поклон пред паметта на героите, освободили България от османското иго! Нека бъдем достойни за славата, която ни завещаха нашите предци, където и да живеем по света!

Що се касае до Националния съвет, както и досега той ще бъде отворен за разговори и договори с всички добронамерени хора и сдружения, които желаят добро на малцинството. Още веднъж искам да подчертая, че ние не сме българи по професия, каквито са някои наши сънародници, а българи, които живеят и работят в Сърбия и спазват конституцията и законите на тази страна. Който това не го разбира, въобще не може да говори и да сътрудничи с нас.

* На същия ден, преди тържествената сесия, в заседателната зала в сградата на общината редовни заседания провежда Националният съвет на българското национално малцинство в Сърбия и Изпълнителният съвет на НС, на които бе приет бюджета на НС за 2019 г. Общо планираните приходи на Националния съвет на българското малцинство през 2019 година възлизат на 24 101 610 динара. 7 643 683 динара се очаква да постъпят от Републиканския бюджет, 1 200 000 от Община Цариград, 8 500 000 от Община Босилеград и 6 100 000 динара от дарения.

Смятам, че трябва да си знаем историята и да я уважаваме, но смятам, че историята трябва да оставим на историците и да се обърнем към бъдещето. Ние живеем в 21-ви век и трябва да се застъпваме за повишаване на жизнения стандарт и за подобряване на условията за осъществяване на правата на българското национално малцинство в четирите области, които са в компетенция на Националния съвет - образование, култура, информиране и служебна употреба на езика и писмото. Трябва да се постареем още българи да се впишат в отделния избирателен списък, понеже, доколкото вместо досегашните 18 хиляди, станем 25, 35 или 50 хиляди, тогава ще бъдем и по-уважавани!

Искам да кажа, че предишният състав на Националния съвет начело с Владимир Захариев постигна исторически успехи във всичките четири области, които споменах. Благодарение на плана за действие по 23. глава и договора между Захариев и тогавашния премиер на Р Сърбия Александър Вучич, още на първата им среща на заседанието на Републиканския Национален съвет на националните малцинства, през изтеклите 4 години бяха направени редица положителни неща в сферата на образованието, информирането, културата и служебната употреба на езика и писмото. Надявам се, че и настоящият състав на НС ще продължи в тази насока. Радвам се и факта, че само преди няколко дни НС бе посетен от шефа на Делегацията на Европейския съюз в Сърбия Сем Фабрици, който даде позитивна оценка за работата му.

Р Сърбия и Р България днес имат изключителни взаимни отношения и сътрудничество, което потвърждава и присъждането на „Ордена на Република Сърбия“ на българския премиер Бойко Борисов, с който го отличи президентът Александър Вучич на 15-ти февруари по повод Деня на държавността на Сърбия.

Не мога, а и днес да не отправя критики към определени хора, които с постъпките си и делата представляват пречка за добрите отношения между България и Сърбия и между двата братски народа. Затова ние в НС осъждаме постъпките на определени политици и дипломати от Р България, които пренебрегват официално избраните ръководства на Националния съвет, както и на Община Босилеград и на Община Цариград, които са единствените легитимни представители на българите в Сърбия и на гражданите в двете общини. Призоваваме тези политици и дипломати да преразгледат отношението си към определени граждански сдружения и отделни лица, които под прикритие „се застъпват“ за защита на правата на българското малцинство, а се застъпват единствено за личните си интереси. Някои сдружения и отделни лица дори разпространяват омраза и фашизъм.

Изказването ще приключи с лозунга от нашия предизборен плакат „Българите от Босилеград и Димитровград и от другите части на Сърбия - можем заедно“ - ще работим заедно и това ще го докажем. Първата крачка беше направена с договора на кметовете на двете общини д-р Владица Димитров и Владимир Захариев за сформирани на единствена листа за участие на изборите, а нашето единство се потвърждава и от договорите за избор на председател, зам.-председатели, членове на Изпълнителния съвет и на всички комисии при НС. И досега го показвахме това единство. Нас никой не може да ни дели. Надявам се по същия начин да продължим и занапред и както е казал великият български и балкански герой Васил Левски - „Дела, а не думи“.

Още сега казвам, че следващата година празника 3 март ще отбележим отново заедно и то в Цариград. От свое лично име и от името на Националния съвет на българското национално мал-

цинство в Сърбия на всички граждани на Босилеград и Цариград, както и на всички наши сънародници, където и да живеят в Р Сърбия - Честит празник!

Поздравителни слова изнесоха и кметовете на Цариград и Босилеград д-р Владица Димитров и Владимир Захариев и председателят на Изпълнителния съвет на НС д-р Ангел Йосифов.

Д-р Владица Димитров в речта си честити празника на всички присъстващи и на всички сънародници и благодари на ръководството на Община Босилеград за сърдечния прием. Той честити и празника Баба Марта, символа на пролетта. Изтъкна, че всичко вече е казано и че днес няма да използва трибуната за политически изказвания. Обръщайки се към учениците, осъществили най-добри резултати на републиканското състезание по български език през 2018 г., д-р Димитров каза:

- Вие сте едни от най-добрите ученици и бъдещето е пред вас. Надявам се, след като завършите образованието си извън Босилеград, повечето от вас да се завърнат в родния си град и да продължите това, което ние правим днес, понеже и ние продължаваме делата на нашите предшественици. В днешно време, когато имаме всичко, за съжаление сме изправени пред изключително негативни демографски тенденции, тъй като броят на населението в нашите общини постоянно намалява. Най-важното е да запазим родните си огнища и да съхранявам и тачим идеалите, за които нашите предци са дали живота си. Пожелавам ви здраве и успех в живота и в по-нататъшното ви образование, каза между другото в словото си кметът на Цариград.

Поздравявайки присъстващите, босилеградският кмет Владимир Захариев най-напред им честити Националния празник на България и празника Баба Марта, а след това посочи:

- Ние, българите в Сърбия, си обичаме и уважаваме майка България, но си обичаме и Сърбия, която ни е дала правота да живеем тук, да си създаваме фамилии, да работим и да си осигуряваме поминък. Изказвам голяма благодарност към президента Александър Вучич, който, когато беше премиер, изпълни всички обещания и договори, които направих с него в качеството на председател на НС през изтеклите 4 години. Изказвам благодарност и към всички други институции в Сърбия, които са ни оказвали подкрепа. Благодаря на директора на Института за учебници Драган Койчич, който ни оказа голяма помощ за превеждането на учебниците на български език, на Дарко Глишич, председател на ИО на СНС, който спаси медиите в Босилеград, и на много други, които са дали своя принос. Всичките резултати постигнахме заедно с представители от Цариград и Босилеград. Съвместната ни листа с кмета на Цариград потвърждава, че ние сме едно и никой не може да ни раздели, понеже ние

(На стр. 3)

Тържествено заседание на Националния съвет

(От стр.2)

представяваме народа. Тези, които се грижат за себе си и за своя джоб, искаха да направят суматоха и да ни разделят, обаче не успяха. През изтеклите 4 години НС направи много положителни неща и надявам се и убеден съм, че новото ръководство ще продължи по същия начин, а ние като общински ръководства винаги ще помагаме и ще направим всичко възможно да подобрим отношенията с институциите на Р България. Докато институциите на Сърбия ни помагаша с повече от 100 процента, България това не го направи. Въпреки че бе обещано от ДАБЧ, все още не са направени притурките за национална история,

на тази кауза. Българското малцинство има 4 празника и ние трябва да се гордеем с тях. Най-важното е да бъдем заедно и затова винаги съм казал, че Цариброд и Босилеград трябва да се уважават, а ролята на съвета е да обединява малцинството. Никой няма да ни раздели когато сме заедно, понеже тогава сме силни и тогава ни уважават и Белград и София. А когато ние самите се уважаваме и си съхраняваме българския език, обичаите, културата и уважаваме държавата, в която живеем, ние сме чисти и само можем да вървим напред. Аз винаги съм оптимист и смятам, че българското малцинство има бъдеще, каза между другото д-р Йосифов.

география, изобразително изкуство и музика за учебните материали по тези предмети. Вече имахме контакти с някои депутати от България и надявам се много скоро да бъде организирана среща с представителите на официалните институции от България, на която да присъстват представители на НС и на общините и надявам се България да устои на думите си и да реализира обещаното.

Захариев добави и че се гордее, че във всички класове в основното училище, с изключение на трети клас, както и в гимназията в Босилеград, има паралелки, в които обучението се провежда изцяло на майчин български език. „Да се стремим догодина да открием паралелки и в основното училище в Димитровград“, заяви той и подчерта, че „само заедно и сплотени можем да вървим напред и така трябва да бъде завинаги“.

В поздравителното си слово председателят на Изпълнителния съвет на НС на българското национално малцинство в Сърбия д-р Ангел Йосифов също най-напред честити празника, а след това изтъкна:

- Днес, когато посетихме българската паралелка в основното училище в Босилеград, си спомних за времето, когато аз бях председател на НС и когато в Босилеград се формира първата паралелка с обучение на български език. Чувствам се горд, че зад нас има дела и резултати и затова не съжалявам за времето, което съм посветил

Във втората част от тържественото заседание кметове на Цариброд и Босилеград д-р Владица Димитров и Владимир Захариев връчиха парични награди – ваучери, на учениците от основното училище и гимназията в Босилеград, спечелили второ и трето място на републиканското състезание по български език и литература. Решението за награждаване на най-успешните ученици от състезанието прие предишният състав на НС. Паричната награда за завоювано първо място е 7 хиляди, за второ - 5 хиляди и за трето - 3 хиляди динара. За тази цел НС от бюджета си е отделил 183 000 динара.

Миналата година в републиканското състезание са участвали общо 115 ученици. Въз основа на регламента, определен от републиканското просветно министерство, 17 ученици са спечелили втори, 32-ма трети места, докато нито един ученик не е успял да събере необходимия брой точки за спечелването на първо място.

Председателят на НС Стефан Стойков подчерта, че наградите на учениците от Цариброд, Звонци, Иваново и Панчево ще бъдат връчени по-късно. Той добави, че Националният съвет в бъдеще всяка година ще награждава учениците, осъществили най-добри резултати на републиканското състезание по български език и литература, а предложено бе заедно с учениците да бъдат награждавани и учителите им.

П.Л.Р.

До края на годината „Кентаур“ ще ангажира 120 работници

(От стр. 1)

По думите на датския мениджър „Кентаур“ съществува от 1990 година и освен в Дания има производствени цехове в Китай, Полша, Виетнам и отскоро в Босилеград. Цялата си продукция фирмата изнася на западноевропейския пазар, по-точно в Германия, Дания, Белгия, Норвегия и др. Материалите за производството също се осигуряват от Западна Европа, с изключение на конците, които се купуват в България, казва той и добавя, че доколкото всичко върви според плана, до края на годината ще ангажират 120 работници, ще разширят производството и ще продължат договора с общината.

Кметът Владимир Захариев изтъква, че е изключително доволен от факта, че в „Кобос“ отново е задвижено производство.

- Това представлява добра възможност за ангажиране на голям брой работници, които ще получават редовни заплати и ще осигуряват поминъка за семействата си. Още по време на преговорите между „Кентаур“ и общинското ръководство заедно с Комисията за даване под наем на цеховете, които са собственост на общината, ние предлагаме договора да бъде сключен за по-дълъг срок, обаче инвеститора предложи той да бъде за една година, за да могат да се уверят с какви кадри разполагат и как се осъществяват производствените им планове, казва кметът.

* В Босилеград отнеотдавна е открит още един текстилен завод. Става дума за фирмата „Викантекс“, която, както узнаваме, е задвижила производство в обекта на бившия цех за производство на чорапи, който също е собственост на Община Босилеград. И с този инвеститор общината е сключила договор за даване под наем на обекта, а в момента в цеха са ангажирани петнадесетина работници.

производство на чорапи. След това веднага започнахме да търсим потенциални инвеститори и в продължение на по-малко от една година контактувахме редица потенциални инвеститори и обявихме публична покана за даване под наем на обекта. В конкурса кандидатства компанията „Кентаур“ от Дания, с която в края на ноември миналата година сключихме договор за даване под наем на обекта за срок от една година, при условие през първите 6 месеца да ангажира до 60, а до края на договора общо 120 работници. В момента са заети 34 лица, а надявам се много скоро този брой да се увеличи, казва Захариев.

Кметът особено подчерта, че по повод иска на „Кентаур“ за обучение на нови работници общината се е обърнала към Министерството на труда и социалната политика и след преките контакти с министъра Зоран Джорджевич е обявен конкурс за обучение и

Захариев изказва голяма благодарност към всички бивши работници на „Кобос“, към гражданите на Босилеград, общинското ръководство и към Никола Крумов, който бе последен ръководител на „Кобос“, за оказаната подкрепа на общината по време на воденето на спора с вранската компания „Юмко“ за собственост на обекта. Съдът накрая взе решение, с което собственик на обекта окончателно е Община Босилеград.

- Благодаря и на новото ръководство на вранската компания „Юмко“, с което имаме отлично сътрудничество и което разбра истината и подписахме меморандум за превземане на обектите на „Кобос“ и на бившия завод за

преквалификация на незаети лица от трудовата борса, които да бъдат ангажирани в тази фабрика. Обучението ще бъде финансирано от министерството самостоятелно или съвместно с общината. „Искам да подчертая, че отличното ни сътрудничество с държавния връх и с председателя на Изпълнителния съвет на СНС Дарко Глишич резултира организирането на срещата при министър Джорджевич, който веднага изказа готовност да отпусне средства за финансиране на обучение и преквалификация на незаети лица от трудовата борса, както за нуждите на „Кентаур“, така и за други производствени фирми“, добави Захариев.

П.Л.Р.

Новоизбраните председатели на националните съвети на малцинствата на среща с министъра Бранко Ружич

Присъства и председателят на НС на българското национално малцинство Стефан Стойков

В Бюджетния фонд за националните малцинства тази година определихме 30 милиона динара, което е с 37,6% повече от миналата година, каза министърът на държавната администрация и местното самоуправление Бранко Ружич на първата среща с председателите на националните съвети на националните малцинства, на която присъства и председателят на НС на българското национално малцинство в Сърбия Стефан Стойков.

През 2018 година от Бюджетния фонд за националните малцинства са финансирани 77 организации и институции, а изразходвани са 21,8 милиона динара за програми и проекти в областта на информирането на езиците на националните малцинства.

Министър Ружич честитил на всички новоизбрани председатели и членове на националните съвети и изтъкнал, че миналата година са направени изменения в законите, касаещи защитата на правата на националните малцинства и успешно са проведени изборите за национални съвети.

- С измененията в закона целта ни беше да осигурим прозрачност в работата на националните съвети, прозрачност при изразходването на финансовите средства, както и деполитизация на националните съвети, а те да не забравят ролята си, която трябва да имат за опазване на културната и националната идентичност на малцинството, което представляват, казал министър Ружич.

Министърът изтъкнал, че е важно сътрудничеството в рамките на самите национални съвети и напомнил на представителите им за прозрачността в работата и задължението им да работят в интерес на националното си малцинство. Той посочил, че както и досега, и занапред всички национални съвети могат да разчитат на подкре-

* Изборите за национални съвети се проведеха на 4 ноември 2018 г., а на тях бяха избрани представители на 22 национални съвета. Малцинствата в Сърбия представляват 13% от общото население, а около 500 000 граждани са регистрирани в Отделения избирателен списък.

пата на министерството и на партньорските отношения и призовал челните хора на НС да представят свои предложения за продължаване на сътрудничеството.

Ружич припомнил, че Правителството е приело Наредба за критериите за разпределяне на средствата от бюджета за финансиране на работата на националните съвети, която е влязла в сила на 9 февруари 2019 година.

„Към настоящия момент разпределянето на средствата ще се извършва от Канцеларията за човешки и малцинствени права, а националните съвети са длъжни да представят свои предложения за отпускане на средства до 1 април 2019 година“, добавил Ружич.

Председателят на Националния съвет на българското национално малцинство в Сърбия Стефан Стойков заяви, че в обръщението си е запознал министъра и останалите присъстващи с дейностите и резултатите на досегашния

състав на НС и с плановете на настоящия.

„В изказването си посочих, че българското национално

малцинство вече има преведени учебници за основното училище; във всички класове в основното училище в Боси-

леград, с изключение на трети клас, има паралелки, в които децата се учат на български език; общинските администрации и други държавни органи вече издават официални документи на български език; организираме редица културни мероприятия с цел опазване на културната идентичност, традициите и обичаите на българите в Сърбия; Националният съвет формира две институции от областта на информирането - „Ново Братство“ и „Нова Радиотелевизия Босилеград“, изтъкна Стойков и добави, че е изказал благодарност към Републиканското правителство и съответните министерства за оказаната помощ и съдействие за постигнатите резултати.

Председателят на НС заяви, че е изразил надежда в новата медийна стратегия в Сърбия да бъде предвидена възможност за стабилно финансиране на малцинствените медии и предложил в бъдеще на двустранните срещи между официалните представители на Република Сърбия и Република България задължително да присъстват и представители на Националния съвет на българското национално малцинство в Сърбия.

„Запознах присъстващите с неотдавнашното посещение на Сем Фабрици, който в разговорите високо оцени работата на нашия национален съвет“, подчерта той.

Както узнаваме от Стойков, на 28 т.м. в Белград ще се проведе среща на Републиканския съвет на националните малцинства в Сърбия, чийто председател е премиерката Ана Бърнабич. Очаква се на срещата да присъстват министри и държавни секретари от министерствата на правосъдието, образованието, културата и информирането, както и от министерството на държавната администрация и местното самоуправление.

П.Л.Р.

„Литературна олимпиада по сръбски език“ за ученици от средните училища

Отлични постижения на босилеградските гимназисти

Всичките 9 ученици от Босилеградската гимназия, които участваха в общинското състезание „Литературна олимпиада по сръбски език“, се класираха за окръжното състезание, което ще се проведе на 30 март във Враня.

От максималните 20 точки всичките спечелиха по 19 или 18 точки.

За окръжното състезание се класираха: Славица Миладинов, Миляна Василев, Андрияна Владимиров, Миляна Николов и Валерия Николов - от 1 клас; Йелана Петков от втори и

Ана Мария Стойков, Драгана Станоев и Виктор Йорданов - от трети клас.

Заедно с тях в окръжното ще участва и третокласничката Анджепа Митов, която за него се класира директно, тъй като миналата година спечели трето място на Републиканската

„Литературна олимпиада“ в Сремски Карловци. Големи заслуги за успеха на Анджепа се дължат и на преподавателя ѝ по сръбски език Даниел Стойнев, който я подготвяла за състезанието.

П.Л.Р.

В село Звонци

Отбелязан българският празник „Баба Марта“

По случай празника „Баба Марта“ делегация от българската община Костинброд посети средището на българското малцинство в Бабушничка община – село Звонци. Сред гостите бяха кметът и зам.-кметът на общината Трайко Младенов и Александър Ненов, общинският съветник Иван Иванов, кметът на костинбродското село Голяновци Симеон Спасов, ръководители на тамошните пенсионерски клубове „Люляк“ и „Кавака“, както и членове на танцовия състав „Зорница“ и на музикалната школа „Иркапей“.

Проявата за пореден път бе организирана в селото благодарение на усилията на Иван Таков, ръководител на Канцеларията на Националния съвет на българското малцинство със седалище в с. Звонци и член на Общинския изпълнителен съвет на

Бабушничка община, Саша Златанов, завеждащ КИЦ „Звонци-Бабушница“, съветник в парламента на Бабушничка община и общински координатор за сътрудничество с националните малцинства, както и Милан Йософив, кмет на с. Звонци.

Тържеството се проведе в залата на звонското училище „Братство“. Присъстваха и генералният консул на Р България в Ниш Едвин Сугарев, председателят на Общинския съвет в Бабушница Деян Лазаревич, д-р Ангел Йософов, председател на Изпълнителния съвет на Националния съвет на българското малцинство в Сърбия, както и Драган Иванов, директор на звонското училище.

Присъстващите приветстваха кметът на Костинбродско Трайко Младенов и консулт Сугарев. Младенов между другото сподели, че

Снимките са превзети от официалната фейсбук страница на Община Костинброд.

„празниците не са свързани само с определени дати или събития, а ги правят хората със сърце и душа, както това е

случай и със събитието, което този път се провежда пред приятелите от Сърбия“.

Изяви имаха танцьорите от ТС „Зорница“, което работи в рамките на Народното читалище „Иван Вазов – 1947“ в Костинброд, и певците от музикалната школа „Иркапей“, което работи в рамките на Народното читалище „Георги Сава Раковски – 1928“ от костинбродско село Драговищица. В репертоара на танцьорите и певците бяха предимно шопски песни и хора. Танцьорите и певците дариха всички присъстващи с мартеници, подарък на Община Костинброд.

След края на проявата гостите посетиха местната църква „Св. Илия“. Кметът на Костинбродско Трайко Младенов подари на храма икона на Свети Илия и пожела на всички жители на Звонско много здраве, щастие и, както се изрази, Бог да ги закриля.

Б. Д.

Фолклор и традиция на съседните държави

На 3 март в Нишкия културен център от 12:00 часа се проведе мероприятиято „Фолклор и традиция на съседните държави“.

На откриването на проявата присъстващите бяха поздравени от генералния консул на Република България в Ниш Едвин Сугарев и от председателя на Родно сдружение „Цариброд“ Любен Алексов. Уводното обръщение направи Николай Колев, пълномощен министър в Генералното консулство на Република България в Ниш.

Присъстващите се наслаждаваха на концерт на фолклорни ансамбли от Сърбия и България в рамките на традиционното мероприятие „Пробуждане с хоро“, което се провежда на 3 март - Националният празник на България. Фолклорът и традицията на двете съседни държави бяха

представени от членовете на Софийската фолклорна академия „Настя“, КХД „Абрашевич“ от Ниш и КХД „Бранислав Нушич“ от Владичин хан. Мероприятието приключи с общо хоро, в което участие взеха всички желаещи.

Организатор на мероприятиято е Родното сдружение на граждани „Цариброд“ от Ниш, а съорганизатори са Сдружение „Балкан“ и Асоциация на сдружения на представителите на българското национално малцинство също от Ниш. Проявата се провежда в рамките на проект „Културен център Цариброд: разширяване на мрежата на културни, информационни и литературни активности в Сърбия“, в сътрудничество с Министерството на външните работи на Р. България и Генералното консулство на Р. България в Ниш. С. Дж.

Общината организира кръводарителска акция за нуждите на ВМА в Белград

Община Босилеград със съдействието на Общинската организация на Червения кръст и Здравния дом в Босилеград миналата седмица организира поредна кръводарителска акция за нуждите на Военномедицинската академия в Белград, в която се включиха 65 кръводарители. Инициативата бе организирана в знак на благодарност към ВМА, която предлага безплатни медицински услуги на граждани от Босилеградска община.

Едновременно с кръводарителската акция в Здравния дом в Босилеград общината организира и безплатни прегледи от страна на лекари-специалисти по ортопедия, интерна

медицина, офталмология и дерматология от Военната болница в Ниш. Военните лекари са прегледали около 130 пациенти, предварително подали заявки в общината. Безплатните лекарски прегледи се реализират въз основа на договора на общинското ръководство със съответните републикански министерства и управляващите във ВМА, с цел ранна диагностика и превенция при лечение на пациентите от Босилеградско.

Освен прегледи, които медиците от ВМА в Белград и от Военната болница в Ниш редовно извършват в Босилеград от ноември месец

миналата година, пациенти от общината имат възможност и за безплатно лечение и лабораторни изследвания на кръв във ВМА, като всяка седмица в тукашния Здравен дом се взимат кръвни проби и се занасят в Белград.

По думите на кмета Владимир Захариев, който и сам е бил участник в кръводарителската акция, общината и занапред ще организира такива кампании за нуждите на Военномедицинската академия, както и безплатни лекарски прегледи за пациенти от нашата община от страна на специалисти от двете посочени медицински заведения.

П.Л.Р.

Разговор с помощник-кмета на Димитровградска община Драган Манчев

До края на годината три фирми откриват цехове в БЗБ

* Ще бъдат открити 60-70 реални работни места, но съществува възможност в близкото бъдеще броят им да се увеличи.

С помощник-кмета на Димитровградска община Драган Манчев, който се занимава предимно със стопански въпроси, тези дни проведехме разговор във връзка с откриването на заводи в Бизнес зоната Белеш (БЗБ)

** Г-н Манчев, много граждани на Димитровградско, минавайки край Бизнес зоната Белеш, с нескрито въодушевление коментират факта, че там вече „изникват“ заводи. Очертанятията на един от тях вече са ясно видими, съответно придобиват почти финален вид. За кой завод става дума?*

- Ето, след толкова много години можем да се похвалим, че в Димитровград се изгражда завод. Конкретно става дума за цеха на фирмата „Екорутер“ за рециклиране на гуми. Изграждането започна преди няколко седмици, работите са във фазата на оформянето на конструкцията и, така да кажа, внедряването на цеха в самата делова площ. Изградени са боксовете, сепаратора... Цехът наскоро ще бъде изграден докрай и вече през месец май очакваме в него да бъдат инсталирани и машините. Някъде през същия месец и месец юни очакваме да започне производствения процес.

** Колко работници ще бъдат назначени на работа в него?*

- В началото там би трябвало да работят 20-ина работници. Трябва обаче да се наблегне, че заводът ще разгръща дейността си, предвид, че съответното републиканско министерство е наложило на инвеститора освен рециклати да има и някой финален продукт.

** Още колко заводи ще бъдат изградени в БЗБ през тази година?*

- Ще бъдат изградени и ще започнат да работят още два завода. Непосредствено до този за рециклиране на гуми ще се построи завод за производство на алкохолни дестилати под название „Лешаней“. Производствения процес в цеха би трябвало да започне до края на годината. В него би трябвало да бъдат настанени 10 работници. Нека да отбележа, че същия инвеститор вече има цех в Тръстеник и това ще бъде вторият му цех в Сърбия.

** Съдейки според названието, става дума за френска фирма?*

- Това е френски бранд, купен от страна на една българска фирма. Тя произвежда брандиран френски виняк или коняк, не съм сигурен точно за какво алкохолно питие става дума.

** Как работи цеха на фирмата в Тръстеник?*

- Според нашите информации работи добре.

** Освен двата посочени тази година в БЗБ ще бъде построен още един, за какъв завод става дума?*

- Това ще бъде завода за производство на асансьори. Той би трябвало да започне с работа през средата на годината. В него работа ще намерят между 30 и 40 работници. Водят се разговори между инвеститор от Сърбия и инвеститор от България за начина, по който и двамата ще влязат в инвестицията с производството на асансьори.

** Г-н Манчев, трудно ли беше да се привлекат инвеститори в Димитровград?*

- Разбира се, че беше трудно. Успяхме обаче да се възползваме от бенефитите, които предлага общината ни на инвеститорите. В сравнение с някои други среди имаме

съществени предимства. Както е известно, намираме се в крайната източна част на Сърбия, граничим с държава-членка на ЕС. Коридор 10 минава през общината ни, международната железопътна линия също така. С добър мениджмънт на органите на местното самоуправление и с добрите ходове в сферата на маркетинга успяхме да привлечем определен брой инвеститори. Надяваме се, че освен споменатите, ще привлечем и други инвеститори. Съвсем спокойно мога да кажа, че постигнатото в тази сфера е резултат на добрата работа именно на настоящото поколение хора, които ръководят органите на местното самоуправление в Димитровград.

** Чухме, че БЗБ би трябвало да бъде включена и в Свободната безмитна зона „Пирот“ (СБЗП), който факт ще представлява допълнителен бенефит за инвеститорите.*

- Да, работим върху целта БЗБ да стане част от СБЗП, съответно да стане нейна подзона, в който случай фирмите, които работят в БЗБ ще провеждат дейността си в съответствие с правилата на безмитния режим на стопанисване.

** До каква степен тази идея е реална, съответно до каква степен е реално крайното ѝ осъществяване?*

- В момента се водят разговори и се надяваме, че ще бъдат успешно финализирани. Ако ме питате в какъв процент съм сигурен, че инициативата ще се реализира на практика, бих казал, че засега съм сигурен 90 на сто.

** Вие, г-н Манчев, сте общинският ръководител, който през последните години най-много полагате*

усилия за възстановяването на стопанската дейност в общината. Неотдавна в един неформален разговор казахте, че тази - 2019 година, би трябвало да бъде година на стопанството в общината. Можете ли сега публично, чрез страниците на нашия вестник, да придадете още по-официален оттенък на констатацията си, че 2019 година ще бъде година на стопанството в Димитровградска община?

- Да, мога да повторя, този път и публично, съответно в разговора за медията ви, че искрено се надявам тази година за нашата община да бъде година на стопанството, макар и в неформалния смисъл на думата, т.е. понятието, тъй като, както знаете, не е приеман какъвто и да било акт, с който да се формализира една такава констатация, идея или цел.

Що се отнася до онази част на въпроса ви, в която констатирате, че аз най-вече съм се занимавал с въпроса за възстановяването на производствените фирми в общината, все пак бих казал, че положителните цели, които

осъществихме досега, не са резултат на работата на един човек, в случая – само на мен. Аз като служител на органите на местното самоуправление изпитвам удоволствие от този факт, но такова чувство изпитват и останалите сътрудници и особено членовете на тима, сформиран от кмета на общината д-р Владислава Димитрова, който му оказва пълна подкрепа в осъществяването на зачертаната цел, а тя беше в общината ни да доведем производствени фирми, които да открият цехове и в тях реални работни места. Значи, нека да подчертая още веднъж, че постигнатото не е дело само на един човек, един индивид, а е в резултат на съвместен труд на група хора от кабинета на кмета Димитров.

** Г-н Манчев, благодаря Ви за разговора и дано в бъдеще Димитровград стане развита община и в промишлено отношение.*

- Благодаря и на вас за вниманието и нека всички се надяваме, че констатацията, която споделихте сега, стане реалност в близкото бъдеще.

Разговора проведе: Б. Димитров

Гимназистите възнамеряват да продължат образованието си в българските ВУЗ-ове

И тази година почти всички четвъртокласници от босилеградската гимназия планират да продължат образованието си в българските ВУЗ-ове, сочат данните от анкетата, която сред бъдещите кандидат-студенти проведеха Националният съвет на българското национално малцинство и Община Босилеград със съдействие на училището. Тази година гимназия ще завършат 56-ма ученици, а около 50 от тях планират да продължат образованието си в България.

Освен завършилите средно образование в Босилеград, право да кандидатстват за записване във висшите учебни заведения в Р България по Постанов-

ление № 103 имат и връстниците им от български произход, завършили във вътрешността на Сърбия. Тази година двадесетина наши сънародници извън Босилеград са изразили желание да се учат в България.

Председателят на Националния съвет Стефан Стойков казва, че данните от допитването миналата седмица са изпратили в Министерството на образованието и науката на Р България, с цел да бъдат взети предвид желанията на бъдещите кандидат-студенти при определянето на местата по определени специалности. Както той каза, най-много от анкетира-

ните са се определили за медицинските науки, информатика и икономика.

- За пореден път искам да изкажа голяма благодарност към българската държава, Министерството на образованието на Р България, Държавната агенция за българите в чужбина, както и към всички ВУЗ-ове, в които са следвали и в момента следват студенти от Босилеград, за грижата и съдействието при записване на нашите сънародници, казва Стойков. От своя страна НС и Община Босилеград ще продължат и занапред да оказват безплатна логистична помощ и съдействие на всички кандидат-студенти от Босилеград и от вътрешността на Сър-

бия, които възнамеряват да се запишат в някой от ВУЗ-овете в Р България. Логистичната помощ подразбира осигуряване на безплатни учебници по български език и история за подготовка на кандидат-студентския изпит, безплатни обучения и подготовки за изпита, които провеждат учители от България, съдействие и безплатен транспорт при обезпечаване на документите, необходими за кандидатстване и за придобиване на виза „Д“.

Община Босилеград оказва помощ и съдействие и на кандидат-студентите, които възнамеряват да се запишат в някой от университетите в Сърбия.

П.Л.Р.

Първа изложба на Боян Донков в Ниш

В галерията на НКЦ в Ниш на 7 март тържествено бе открита изложба на Боян Донков. Изложбата му ще може да се разгледа до 22 март, а експонирани са 14 творби.

Първата си самостоятелна изложба Донков е имал миналата година в град Прокупле, докато през последните десет години е участвал в няколко колективни изложби. Него-

вите смели абстрактни композиции са впечатляващи.

Любовта към изкуството датира още от детството му, което не е изненадващо, имайки предвид, че е израснал в семейство на талантиливи творци. Въпреки че е икономист по професия, Донков намери път и начин да покаже таланта си чрез изкуството.

С.Дж.

Босилеградският художник Любиша Пенев продължава да жъне успехи

Босилеградският художник Любиша Пенев, преподавател по изобразително изкуство в основното училище в Босилеград, чиито картини през последните няколко години са участвали в редица престижни изложби и конкурси в България, Сърбия и по света, продължава в същия дух. И през 2019 година той ще представи свои творби в няколко световноизвестни изложби. Получил е покани за участие в следните няколко международни прояви - изложба на акварели в Букурещ, триенале на акварели във Варна, изложба на акварели на млади автори до 35-годишна възраст в Пловдив, както и в две биенале на акварели във Виетнам и Камбоджа.

През 2017 г. той участва в Международното биенале на акварели „Кипус Боливия 2017“. Неговата творба, озаглавена „Монтенегро“, създадена с акварелна техника, беше избрана сред 565 картини на автори от 64 страни по света. През 2018 г. картината му „Мадам в сянка“ (срѣб. „Дама

у сенци“), отново се намери на Международното биенале на акварелите в Прага - Чехия, на изложбата на най-успешни акварели от цял свят.

През миналата година Пенев прие предложението на председателя на Световното дружество на акварелистите Атанур Доган и вече е лидер на Сърбия в Световната асоциация на акварелистите.

Любиша Пенев е автор на множество творби, които са намерили мястото си на сте-

ните на едни от най-прочутите световни галерии и свободно можем да кажем, че в момента е сред най-известните акварелисти в света. По време на изключително ползотворната си художническа кариера предимно твори акварели, с които твърде умело на платната си пресъздава прекрасни предели, вдъхновявайки им жизненост и уникални емоции.

П.Л.Р.

Изложба в димитровградската галерия

Творби от миналогодишната Лятна школа по архитектура

В димитровградската галерия тези дни бе открита изложба на творби от областта на архитектурата, дело на студенти от Строително-архитектурния факултет в Ниш и Университета по архитектура, строителство и геодезия от София. Творбите са сътворени по време на миналогодишната четвърта поредна Лятна школа по архитектура и работилница под название „Традиционни материали и техники в строителството - примера на последната воденица в с. Сенокос“.

Това бе последната, седма по ред, дейност в рамките на проекта „Сърковице на миналото – двигател на бъдещето“, който бе реализиран от Центъра за устойчиво просторно развитие „Балкан АРХитрав“ от Димитровград и партньора му - Сдружението „Зелено строителство“ от Ниш. Проектът е част от т. нар. Рилоуд (Reload) програма, която се финансира от ЕС, а се реализира от ЮНДП (UNDP).

На откриването присъстваха и студентите, които участваха в посочената проява миналата година. Те накратко представиха творбите си. Към публиката се обърнаха и проф.

д-р Миомир Васов от нишкия строително-архитектурен факултет, чието потекло е от Димитровград, както и проф. д-р Асен Писарски и проф. д-р Милена Металкова от Университета по архитектура, строителство и геодезия от София. От изказванията на студентите и професорите стана ясно, че атмосферата между тях по време на миналогодишната Лятна школа по архитектура, съответно работилница в с. Сенокос, е била изключително приятна и им е предоставяла изключително вдъхновение да сътворят възможно по-добри творби по зададената тема, отнасяща се до изготвянето на идейни решения за уреждане на сградата на старото селско училище и пространството в централната част на селото. На публиката дори бе представен и симпатичният лозунг от миналогодишната проява, който студентите и професорите синхронно и гласно извикаха: „Леле, леле, лятна школа“.

Председателят на сдружението „Балкан АРХитрав“ Гордана Ранчева заяви, че става дума за амбициозен проект с редица дейности. Освен Лятната школа по архитектура

- работилница в с. Сенокос, през изминалия период е проведена и лекция по темата как културното наследство може да задвижи устойчивото развитие на една среда, след това работилница за деца на училищна възраст, както и конкурс за фотография на тема „Културното наследство във

фокуса на моя обектив“. На финала на посочения конкурс бе организирана и изложба на пристигналите фотографии. Ранчева каза, че първичната цел на организацията е била да посочи значението на опазването на културното наследство. Особено предизвикателство представлявал факта, че в

някои села е започнало възобновяването на старите обекти, но на неадекватен начин - без зачитане на традиционната селска архитектура в този край, в резултат на което може да се стигне до заличаване на автентичния изглед и фактически идентитет на селата.

Б. Димитров

Открит забравен вестник „Нишава“ на сръбски език

Изследователите и всички, интересувани се от миналото на Цариградско, знаят и ползват списанията и вестниците, в които е отбелязано нашето минало. Всички знаем за списанието „Домашен учител“ и вестниците „Цариград“ и „Нишава“ и сатиричното списание „Клопотар“. Те са печатани на български език през периода, когато Цариград е бил в състава на България. Между двете световни войни на сръбски език е печатан вестникът „Глас нашег истока“, който от 27-мия си брой е сменил името в „Наш исток“. Миналата година, търсейки материали в Историческия архив в Пирот, открих за мен непознат цариградски вестник „Нишава“ на сръбски език.

Да се запознаем с него, като с „нов“ член на цариградското медийно съзвездие.

Вестникът „Нишава“ е печатан 1935 година като вестник за „просвету, политику и привреду“. Собственик и отговорен редактор на вестника е бил Антанасије Спасич. По думите на по-възрастни цариградчани, касае се за цариградския вестникар, познат като Анта Литкалото. Редакцията и администрацията на вестника са били в Цариград, на улица „Кр. Александър“ номер 44. Имал е 4 страници и е печатан в печатницата „Гутенберг“ в Ниш. Излизал е седмично и е струвал един динар. Не научих докога е „живял“ вестника, но със сигурност са печатани най-малко 5 броя, понеже в архива в Пирот намерих първия, втория и петия брой.

Първият брой е отпечатан на 14.10.1935 година. На първата страница, след заглавието, заело цялата страница – „Пазете Югославия“, е печатана статия „Нашата първа дума“. В нея редакцията се обръща към читателите: „В сегашното време на обща икономическа криза, политически и културен хаос, печата има повече от било кога първа и най-важна дума. От особено значение е така наречения локален печат. Затова вече всеки район, град, дори и някои села имат свой вестник. Те пишат за своите проблеми и им обръщат пълно внимание, давайки възможност всеки гражданин да вземе участие в решаването на проблема... Главна цел на „Нишава“ ще бъде да аргументирано и обективно изнася проблемите на града и селата в Нишавския край, ще има рубрики за всички области на живота. „Нишава“ ще бъде народен глас, обективна мярка на целия живот в Нишавския край. На нас всички партии са

еднакви, за всека ще говорим обективно, ще ги хвалим и критикувам. За да успеем, около вестника трябва да се обединят всички младежи, интелектуалци, учители... Вестника няма капитал, няма за цел материални блага, а е храбър воин за доброто на Нишавския край.“ Накрая редакцията се обръща към нишавците с молба да се обединят около своя вестник, да го четат и разпространяват, понеже по този начин ще помагат и на себе си, на родния край и на отечеството си.

В първия брой най-много е писано за годишнината от убийството на крал Александър и панихидите в Цариград, Пирот и Бела паланка. От вестника научаваме, че е взето решение за защита на земеделците и са отписани 50% от дълговете им. Половината от третата страница заема статията на председателя на Съюза на пчеларите в Югославия за ползата от съвременното пчеларство, а другата половина заемат статиите за азбуката и езика, хигиената и чистия въздух и „Пиротска седмица“. В статията „Моите впечатления от Цариградския окръг“ Х. Кандич пише за прелестите на Цариградско, за чистия въздух, гостолубието на хората, прекрасното домашно възпитание. Особено изтъква високата съвест и постъпката на Височани през 1915 година, когато те изпратили телеграма до Фердинанд да спре братоубийствената война между Сърбия и България. От вестника узнаваме, че надницата на работниците в цеха за гуми в Пирот е само 8 динара за 12 часа работа, че в Цариград електрическите стълбове са гнили и ще паднат, че много смърди в пощата в Цариград, че гроздобера е добър и гроздето се продава от 0,8 до 1,2 динара за кг, че в Цариград съществуват ловджийско, пчеларско, учителско, соколско и стрелческо дружества. Препечатано е и открито писмо на вестник „Наш исток“ от 9 октомври до кмета на община Пирот, в което той е критикуван, че ползва мястото на кмет на общината за свои лични облаги и забогатяване и се търсят отговори на зададените въпроси.

Вторият брой е публикуван на 6.10.1935 година. В рубриката „Нашите народни големици“ пише за Караджордже Петрович и положението в Сърбия, което е довело до Първото сръбско въстание. Останалата част от първата страница заема статията „Лъжливите апостоли“. В нея

Поштарина плаћена у готову

Уредништво и администрација: Бр. Александра 44, Цариград
Числени рачун бр. 55034 Поштарина штетковце у Сављу
Рукописи се не враћају. © Огласи се штампају по најнижој цени. © ИЗЛАЗИ НЕДЕЉНО.

ПРИМЕРАК 1 ДИН.
Тромесечна претплата 12 динара

Уређује: Редакциони одбор | БР. 1 | Пирот — Цариград, 14 октобра 1935 год. | ГОД. 1 | Власник и одговорни уредник АТАНАСИЈЕ СПАСИЧ

НИШАВА

ЛИСТ ЗА ПРОСВЕТУ, ПОЛИТИКУ И ПРИВРЕДУ

ЧУВАЈТЕ ЈУГОСЛАВИЈУ!

НАША ПРВА РЕЧ

ЛЕГЕНДАРНИ КРАЉ

У данашње доба опште економске кризе, политичког и културног класа, штампана има више него ника прву и најважнију реч. Човек понесе кристалним током времена, и раскидају себором за насушни хлеб и сутрашњицу, у немогућности је, да ма оком животном и начелу дубале и самострано разликује. Ама, будући да је мисла елементарни део његовог живота, в одговор на сва начелна питања нужан ради духовне равнотеже и животне оријентације, он је, ктеш не ктеш, био приморан да о томе размисли и да на све то тражи одговора. У духовној и временској немогућности да на све сам одговори себи, в у још већој несвесној и материјалној немогућности да тај одговор тражи у дебелним књигама старословских мудраца, који му говоре магловитим и несму неразумљивим језиком, он је на све стране грознично тражио помоћи.

Навршила се је тужна, мучна и болна годишница трагичне смрти Балканског краља Александра I Уједињитеља, највећег Владара од оних који смо имали у нашој историји. Навршила се је тужна, мучна и болна годишница трагичне смрти Балканског краља Александра I Уједињитеља, највећег Владара од оних који смо имали у нашој историји.

Своју победу, у победу Своје војске и наскре Свога народа. И не вара се. Опорављена српска војска, помоћу од Савезника, под Његовом командом, у кривој и начоучанској борби задобија прве победе, навршује пробој Солиског фронта, и тиме доприноси победу у Светском рату.

се критикуват „апостоли“, които с лъжи и празни обещания мамят народа и си пълнят гушите и нуждата „за свое добро“ народа да побърза и по-скоро сам да вземе сметката на такива „апостоли“. От вестника научаваме, че в Ниш ще се строи паметник на крал Александър и че в Бела паланка се е провел успешен селскостопански панаир, който е „пример и подтик за другите“ в долината на Нишава. Народният представител на Цариградски окръг д-р Ур. М. Стайич пише за моралните качества на ловеца, за ползата от гимнастиката и сдруженията им, а особено е любопитна неговата статия за Цариград и цариградско. В нея той описва геополитическото положение на Цариградско, етнографията, задругарството, пътната инфраструктура, стопанството... „Жителите са етнически шопи. Хората са бистри, весели, мирни, трудолюбиви. Криминалните прояви са редки, непознати. Носията е много хубава, особено женската, и се държи чиста. Писмеността е силно развита. За културни и просветни прояви показват голям интерес и разбирателство“. Пише, че стопанството е неразвито и пасивно, хората са бедни и над 40% от населението вече от Коледа купува храна и е принудено да отива на печалба. Също така, че скотовъдството, особено овчарството, е главно занимание на селяните в Цариградско, докато говедарството, конярството и овощарството са слабо развити. Положително е, че задругарството в Цариградско е добре развито. В района има 41-но населени места, а 37 „задруги“ – кооперации. В Славиня и Гуленовци по три – снабдителна, кредитна и млекарска, а в 10 села – Борово, Желюша, Каменица, Болев дол, Долни Криводол, Сено-

кос, Изатовци, Брајкевци, Смиловци и Пъртопопинци – по две, снабдителна и млекарска. Цариградския селянин има смисъл за кооперативност, което потвърждава и факта, че кооперациите, без помощ на държавата, имат отлични резултати. За пътната инфраструктура Стайич пише, че може би в държавата само в Цариград и Цариградско няма кола, дори и обикновени файтони. В северната част е пробит коларски път до Славиня, но още не е завършен. В южната част има път само до с. Долна Невля, паралелно с границата, но „сам по себе си не е значим, понеже свързва само едно село с Цариград“. Поради това пътното движение в Цариградско е „пеша и конско“. За просветата пише, че хората, като рядко къде показват интерес за училище и просвета, че във всяко село има по няколко селяни с гимназиално образование, че почти всяко село има основно училище, а през последните години са построени 7 училища, но училищата в Борово, Врабча, Скървеница, Петърлаш и Пъртопопинци не са довършени. В много села училищата са в лошо състояние и представляват опасност за живота на учениците. Той критикува положението, че в Цариград работи гражданско училище, а не гимназия и че той в Белград е предприел мерки в града да се открие гимназия. „Нишава“ съветва при ухапването от пчела мястото да се намаже със сок от лук или амоняк, които намаляват болката. Научаваме, че за да съберат един килограм мед, пчелите трябва да кацнат на 20 милиона цвята, прелитайки около 400 хиляди километра.

Студентът Стамен Стаменкович пише за спорта в Цариград. От него научаваме, че в

Цариград се играел футбол от 1922 г., че спортния клуб „Граничар“ е бил много добър и успешно се съревновавал с Пирот и Бела паланка, но след това, поради незаинтересованост на играчите и управата, качеството пада, така че на 13.11.1935 г. катастрофално загубили мача с „Омладинац“ от Пирот – резултата бил 11:2.

Петия брой на вестника е печатан на 1.12.1935 година. На първата страница е поместена статията „Първи декември Пазете Югославия“, посветена на деня на съединението на южнословенските народи. На следващата страница е поместена статия за електрифицирането на Цариград. Научаваме, че градец е получил ток през септември 1926 г. и че договора между тогавашния кмет на общината Аспарух Стоянович и собственика на централата Ђорге Цариградски е направен така, че общината няма никакви права, а само задължения към централата. И двамата са избягали в България, а централата тормози хората, с часове прекъсва снабдяването с ток, а общината не може да направи нищо. Договора пази централата, а не гражданите. В статията на Д. Р. за Пирот четем, че Пирот има важно географско положение, от което не е успял да се възползва, че е важен търговски център, известен с килимите, с качественото сирене и кашкавала. Годишно се изнасят около 50 вагона качествен кашкавал и много добитък, сирене, сурова и преработена кожа. Научаваме, че в Пирот трябвало да се построи фабрика за тъкани, но пиротчани не можали да се договорят къде точно и тя е построена в град Парачин. Пиротчани са почтени хора, вярващи и пестеливи – имат над 20 милиона банкови

спестявания. На следващата страница „Нишава“ пише за освобождаването на Цариброд от страна на сръбските войски през декември 1877 г., руското „подаряване“ на Цариброд на България и неговото, на 6.11.1920 г., влизане в състава на Югославия. До неотдавна Цариброд е бил ябълка на раздора между двете държави, но сега положението е променено и той е мост на съединението между съседите. Дадена е и таблица, от която се вижда за колко е опростен данъка на хората, започвайки от 1932 година. Публикувана е и медицинска статия за загуба на съзнанието и начина, по който да се помогне на такъв човек. От статията „Доброволна огнебойна чета в Цариброд“ научаваме, че по инициатива на занаятчиите и чиновниците в Цариброд е оформена огнебойна чета от 25-има членове, които са за пример с начина на работа и дисциплината. Гражданите добре знаят ролята на четата и я помагат, така че от около 50 000 динара доброволни дарения са закупени модерни огнебойни устройства и съоръжения. На последната страница пада в очи и статията „Дали Цариброд ще получи гимназия“, в която Д-р Стайич, депутат в Белград, казва, че е повдигнал въпроса в Белград и очаква това наскоро да стане. Тук са поместени и статиите за храбрите черногорци в миналите войни и за спорта в Пирот. От последната научаваме, че пиротчани обичат спорта, но за тях, в това време на обща криза, той е много скъп.

Във трите броя на вестника има рубрики „Кроника“ за събитията в Нишавската котловина и „Случило са на страна“, в която пише за онова, което се случва в съседните държави. Печатани са фейлетони и сатирични статии под название „По ма Бог прия общино“, в която „Йола из Дола“ бичува отрицателните прояви в общините. Във вестника са печатани и реклами „по най-ниски цени“, понеже „рекламата е душата на търговията“, от които научаваме, че в Бела паланка, в магазина на Божидар Милошевич има стоки на фабрични цени, че в магазина на Р. Стоянович в Цариброд има богат избор на качествени и евтини домашни и вносни платове и прочие. Във вестника са поместени и статии за партийния живот в Нишавската долина.

Опитах се да запозная читателите на „Ново Братство“ с трите екземпляра на „новия“ вестник „Нишава“, но читателите истински ще се запознаят с него, когато го вземат в ръцете си. *Цветко Иванов*

Поглед към миналото

Държавни глави и премиери на България и Сърбия пребивавали или минавали през Цариброд

Много видни сръбски и български държавници са посещавали или минавали през Цариброд. Предвид, че в съвременната история градът и околията са били ту в границите на едната, ту в границите на другата държава, това изобщо не е странно.

КРАЛ МИЛАН ОБРЕНОВИЧ

Крал Милан Обренович

Посетил Цариброд през 1885 година по време на Сръбско-българската война. Страхувайки се от Съединението на България, сръбският крал започнал война срещу България. По време на началните военни успехи при Цариброд кралят посетил фронта и се задържал няколко дни в града. Сръбският войвода Живоин Мишич в мемоарите си между другото пише: „Дунавската дивизия започва напредването си от Цариброд към 10 часа преди обед в четири колони. Целта на този поход беше да излезнат на Драгмански преход. Когато крал Милан пристигна, рапорт му подаде комендантът генерал Милутин Йованович. Кралят не беше доволен, че напредването закъснява с половин час. Известно е, че крал Милан още преди започването на войната е дал отговор на някои писма от Пирот, нареждайки да се води сметка за връзките на някои лица край границата с хора от Цариброд. По време на пребиваването си в Цариброд крал Милан отседнал в хотел „Македония“.

КНЯЗ АЛЕКСАНДЪР I БАТЕНБЕРГ

И князът на България и главнокомандващ на българската войска през същата година и по време на същата война посетил Цариброд. Това било в края на войната, когато при Сливница било предотвратено настъплението на сръбската войска към вътрешността на България. След битката на Нешков връх на 12 ноември Цариброд бил превзет от българската войска.

В Цариброд Княз Батенберг отседнал в къщата тогавашния кмет на града Сотир Костов.

Разбира се, сръбският крал Милан и българският княз Батенберг през 1885 г. не са се виждали и разговаряли лично в Цариброд, а всеки си идвал „по своя работа“.

Княз Александър I Батенберг

НИКОЛА ПАШИЧ И ИВАН ГЕШОВ

Българският премиер Иван Гешов и сръбският му колега Никола Пашич се срещнали на гарата в Цариброд на 1 юни 1913 г. Там водили разговор непосред-

Никола Пашич

Иван Гешов

твено след края на Първата балканска война, съответно след Лондонския миров договор, който бил подписан ден по-рано. Темата на разговора между два-

Цар Борис III

мата премиери се отнасяла до начина на подялбата на спорните територии в Македония и подготовянето на среща на министри на четирите съюзнически държави (Сърбия, България, Гърция и Черна гора) в Солун. Срещата на министрите обаче била отказана.

АЛЕКСАНДЪР I КАРАДЖОРДЖЕВИЧ И ЦАР БОРИС III

За Цар Борис III се знае, че няколко пъти е минавал през Цариброд на път за Белград или други градове в Средна и Западна Европа. През 1933 година царят минал през Цариброд на път за Белград, където имал среща със сръбския крал Александър I Караджорджевич. Неофициално се знае, че имало случаи българският държавен глава да идва в Цариброд, карайки лично влака от София до Цариброд. Съществува снимка от 1941 година, на която царят разговаря със селянин от Царибродско. За краля на Кралството на СХС съществува информация, че през 1934 г. минал през Цариброд на път за София, където го посрещнал Цар Борис III. Няколко седмици след тази среща сръбският крал бил убит в Марсилия.

Факт е, че в Цариброд през 1941 г. е пребивавал и българският министър-председател Богдан Филев.

(Край в следващия брой)

Б. Димитров

Цар Борис III разговаря със селянин от Царибродско

В Босилеградската гимназия

Информационна кампания за записване в българските ВУЗ-ове

В рамките на информационната кампания за набиране на студенти, докторанти и специализанти, които възнамеряват да продължат образованието си в българските висши училища от учебната 2019/2020 година, миналата седмица босилеградската гимназия посети представители на Министерството на образованието и науката на Република България, Агенцията за българите в чужбина, Генералното консулство на Република България в Ниш и на Югозападния университет „Неофит Рилски“ в Благоевград.

Те бяха запознати и с това кои документи са им необходими при кандидатстване, както и за придобиване на виза „Д“ за престой в Република България.

Вече няколко години представители на образователни институции от България съвместно с училищата организират подобни срещи, на които бъдещите студенти от Босилеградско се информират за системата на висшето образование в България и възможностите за обучението им по Постановление № 103.

На срещата присъстваха

Босилеград

Ученици и учители от Парачин посетиха босилеградското основно училище

Група от 8 ученици и двама учители от Основното училище „Радоје Доманович“ в Парачин бе на двудневно посещение в Основното училище „Георги Димитров“ в Босилеград.

За гостите от Парачин домакините организираха културна програма, след което се проведе своеобразен кръжок, на който нашите ученици и учители им представиха обичаите и традициите, свързани с мартеницитете. Заедно с местните ученици и учители гостите изработваха

мартеници, които си занесоха като подарък на своите съученици и близки в Парачин. Организиран бе и волейболен мач между женските състави на двете училища, в който успешни бяха гостите. Учениците и учителите от Парачин имаха възможност и да разгледат културните и исторически забележителности на Босилеград.

По време на престоя си в Босилеград ученичките бяха настанени в домовете на ученици от основното училище.

Главен инициатор на посещението на гостите от Парачин бе преподавателят по физическо възпитание в босилеградското ОУ Михайло Йоич, който миналата година заедно с ученици и учители от нашето училище бе на посещение в Парачин.

Договорено е посещението между двете училища да станат традиционни, така че представители на ОУ „Георги Димитров“ на 1-ви април ще посетят своите приятели в Парачин по повод Деня на училището им. П.Л.Р.

На учениците, завършващи средното си образование, бяха представени възможностите и условията за кандидатстване и обучение във висшите учебни заведения по Постановление № 103. Също така

Тошана Стоянова и Аделина Лозанова Стефанова, представители на МОН, Йордан Колев, експерт в ДАБЧ, и консултът на Р България в Ниш Николай Колев.

П.Л.Р.

Димитровград

Годишен концерт на КХД „Цариброд“

Димитровградското културно-художествено дружество „Цариброд“ на 1 и 2 март (петък и събота) вечерта изнесе традиционния си годишен концерт. Изявиха се девет ансамбъла с над 250 изпълнители.

Представени бяха множество танци от Пиротско, Пчинско, Тракийско и други. Хореографиите бяха дело на Далибор Дади Глигоров, художествен ръководител в КХД „Цариброд“, и колежата му Деян Лилич от КХД „Дукат“ от Пирот.

Шанс за изява получиха и вокалните изпълнители: Мария Георгиева, Ана Рангелова, Хелена Стоянова, Матеа Сотиров и Елена Каменова,

както и саксофонистът Александър Младенов.

Разбира се, участва и оркестърът към КХД „Цариброд“ в състав: Иван Киров, Милан Пеев, Миливоје Симонович и Ивица Глигоров.

Поради големия интерес на публиката концертът имаше три представления – две на 1 март и едно на следващия ден.

Б. Д.

„Театър на кръстопът“ в Ниш

От 11 до 19 март в Нишкия народен театър ще се проведе международен театрален фестивал „Театър на кръстопът“. Откриването на фестивала ще се състои на 11 март, деня, в който Нишкият народен театър отбелязва 132 години от съществуването си. В рамките на честването на годишнината на театъра ще се състои и промоция на монографията, чийто автор е Слободан Кръстич, „Мисия за уважение“ – Народен театър Ниш 1988-2017, която ще се състои във фойето на Нишкия театър на 11 март.

Директорът на ведомството Спасоје Милованович каза, че целта на мероприятиято е да събере най-значимите творци на пиеси от всички страни на Балканите. Във фестивала, който за първи път се

организира на Балканите, ще вземат участие театри от Сомбор, Сараево, Цетине, Вараждин, Белград, Плевен, Скопие, Марибор и Солун.

Фестивалът е с конкурентен характер. Международното жури ще определи кои от десетте пиеси ще получат награда за най-добра пиеса, най-добри – режисьор и актьор, както и за най-добри костюми и сценография. Оповестено е, че ще бъде връчена и специална награда на фестивала, както и награда от кръглата маса на критиците и награда на журналистическото жури.

България ще бъде представена на 16 март от Плевенския театър „Иван Радоев“, който ще изнесе пиесата „Вишнева градина“ на Чехов.

С.Дж.

15 март 2019 година

Сирни заговезни

Прощална неделя преди Великия пост

Последният ден преди Великия пост е широкоизвестен като "неделя на всеопрощението", тази година той се пада на 10 март и винаги е седем седмици преди ВЕЛИКДЕН. Празникът притежава и следите наименования - Сирни заговезни (Поклади) или Прощална неделя. Светата Църква, като наша чедолюбива майка, винаги се грижи за нас. Тя се опасява Господ да не отхвърли нашето покаяние. Затова непосредствено преди началото на Великия пост се обръща към нас на Литургията с думите на Исус Христос: „Защото, ако простите на хората съгрешенията им, и вам ще прости Небесният ви Отец; ако ли не простите на хората съгрешенията им, и вашият Отец няма да прости съгрешенията ви“ (Мат. 6:14-15). На вечерната всеки човек в църквата иска прощка от другите чрез "ритуала на прощката", за да може да влезе в поста, който е време за очистиране, размисъл, усъвършенстване и примирение със събратята.

В някои краища на този ден хората си казват: „простено - прости!“, т. е. „аз ти прощавам и ти ми прости“.

Съвестта, скрита дълбоко в нашето съзнание, е тази, която поражда угризения и силно желание за очистиране, поправяне и възраждане. Угризенията са гласът на съвестта. Те са първата стъпка по пътя към изчистването, към желанието да простиш и да ти бъде простено, към самата "неделя на всеопрощението." Това е начина, по който се завръщаме от отчуждението към сближението, от враждебността към любовта. Но да простиш не означава само да не забеляваш недостатъците или дори по-лошо - с едно махване на ръка да отпишеш другите като безнадеждни и незаслужаващи внимание. Прощката не е безразличие, презрение или цинизъм. Само човек, който е осъзнал с цялата си душа истинския ужас от липсата на любов в света, който е почувствал безкрайната мъка от самотата, на която сам се е обрекъл поради егоизма си, е способен да прощава и да бъде простен.

Затова да се стремим подвигът на нашето покаяние – постът и молитвата – да не бъде лишен в Божиите очи от своите благодатни плодове, за да се причастим достойно със Светите Христови Тайни и винаги да се съединим с Христос в Неговото небесно царство. Нека неизменен спътник на нашето покаяние винаги бъде нашата искрена любов към ближните.

Великденските пости

И ето навлязохме в първата седмица от Великденските пости, наричани още Света Четиридесетница или Велик пост. Постите продължават 7 седмици и приключват ден преди Великден. Тази година това се пада на 27 април, а на 28 април ще празнуваме Възкресение Христово - Великден.

40-дневните пости символизират времето, което Христос прекарва в пустинята в подготовка за саможертвата си. Затова се смята, че лишавайки се от блажна храна, човек пречиства тялото и душата си. И, както вече знаем, основното предназначение на поста е да извиси духовно човека. Християнската църква нарича началото на Великденския пост "преддверие на божественото покаяние" или Голяма четиридесетница, през която хората, постейки, се отказват от своите грехове, "очистват се" и се доближават до Исус Христос. През този период трябва да бъдем по-смирени и да помагаме на близките си. Не трябва да се гневим, да завиждаме, както и да бъдем алчни, завистливи и похотливи.

Истинският пост е отдалечаване от злото, задържане на езика, успокояване на гнева, отлъчване от похотта, празнодумството, лъжата и клетвопрестъплението. Лишаването от всичко това е пост истински и благоприятен. Трябва добре да се осъзнае, че ако спазваме духовния пост, толкова по-лесен става телесният.

Молитвата и постът, по думите на светите отци, са две крила, чрез които нашите души се издигат от земята на небето – към Бога.

Лек пост на всички, определили се да вървят по пътя на Великия пост!

Подготви Д. Христова

Празнуваме Тодорица

Тодоровден е един от първите пролетни празници в народния календар. Празникът е подвижен и се отбелязва в първата събота на Великденските пости. Познат е още като Тудорица, в нашия край Тодорица, и "Конски Великден", защото се празнува най-вече за здравето на конете - празник на конете, коневъдството и конния спорт. Църквата празнува паметта на св. Теодор в деня, в който той е пострадал за Христа – 2/17 февруари. Но главният празник за него, както вече казахме, се извършва в първата събота от Великия пост, за възпоминание на чудото, станало няколко десетилетия след неговата смърт.

Макар и не толкова голям светия покровител – като Св. Георги, Св. Димитър, Св. Николай, все пак Св. Теодор заема важна част от народните обичаи и е важен за всички пролетни ритуали, за смяната на зимата с пролетта и свързаното с нея плодородие. Според народните представи на този ден Св. Теодор обхожда на своя кон полето да провери растат ли посевите, сетне забива копието си в земята, връзва за него коня, съблича девет кожата и отива при Бога, за да моли за лято. Затова народът свързва Тодоровден най-вече с надеждата за плодородие. Във връзка с изградената представа за светеца на този ден стават надбягванията с коне. Жените месят и раздават обредни питки и хлябове, наречени „конче“ или „копито“, на които от тесто се измайсторяват съответните фигурки. Хлябът се раздава на роднини и съседни за здраве на конете.

Конниците правят почетна обиколка из село, съпроводена с благословия от стопаните. А сетне някой от тях дава почерпка в своя дом. Традицията от няколко години е възстановена и в Царибродско. Тук стопаните украсяват своите коне и с каруци минават из града и

близките селища. Дано с времето станат по-бройни и празникът си възвърне популярността, каквато е имал преди години, когато бройни домове са отглеждали коне, защото конете са им били незаменими помощници в бройните стопански и домакински дейности. Тогава Тодорица е бил празник, отбелязван с особена почит.

За празника е характерно и това да се раздава варена царевича. Обичаят се свързва с почитането на паметта на св. Теодор Тирон от Православната църква. Неговото житие разказва, че около 50 години след смъртта му византийският император Юлиан Отстъпник, който мразел християните, решил да им се подиграе. Знаейки, че през първата седмица на Четиридесетница те пазят строг пост, той заповядал да се поръсат с кръв от идошки жертви всички неща за ядене, продавани на цариградския пазар. Тогава св. Теодор се явил на архиепископа и го предупредил за това деяние, като поръчал на тези, които нямат храна у дома си, да си правят коливо, т.е. да варят пшеница с мед. Учуденият архиепископ го запитал, кой е той, който се грижи за християните. "Аз съм мъченикът Христов Теодор Тирон - отговорил светецът - и съм пратен от Бога в помощ на християните". След тия думи мъченикът станал невидим. Архиепископът изпълнил заповяданото и цяла седмица християните се хранели с коливо. Юлиан видял, че мярката не сполучила и заповядал отново да се раздават храните както преди.

За благодарност към св. Теодор Тирон църквата запазила досега обичая - в първата събота от Великия пост да го почита чрез коливо.

Честит празник на празнуващите и да помолим св. Теодор Тирон да продължи да се грижи за християните.

Подготви Д. Христова

Тържествено посрещане на Баба Марта

Ученици от Основното училище „Христо Ботев“ в Димитровград отбелязаха пристигането на Баба Марта с тържествена програма, която изнесоха в Центъра за култура на 6 март. За прекрасната програма, „оплетена“ от песни, стихотворения и приказни легенди за мартеницата и за Баба Марта, се погрижиха учениците и техните преподавателки по български език Албена Котева, Биляна Мицева и Лиля Соколова, подпомогнати от специалистка по български език и литература от България г-жа

Донка Николова. Програмата е целенасочено подготвяна за ученици от I до V клас, а в нея са участвали ученици от II до V клас.

Специални гости на тържеството бяха деца бежанци от Центъра за мигранти в Пирот със своята ръководителка Мария Паунович. В края на представлението и те заедно с директора на ОУ Катарина Симеонов се качиха на сцената и според обичая и те бяха закичени с мартеници, а тяхната ръководителка получи като подарък специална мартеница от

директорката. Симеонова честити празника на всички присъстващи в залата и каза, че през целия месец в училището е празнично, защото се стараем да опазим хубавата българска традиция, а този път за нея ще научат и учениците бежанци от училищата в Пирот.

На тържеството присъства и пълномощният министър на Генералното консулство на Р. България в Ниш Николай Колев, който поздрави децата.

Д. Х.

Афоризми

Симеон КОСТОВ

- Сипитите мълчат, а гладните вдигат врява. Не може и пълен стомах, и свобода на говора.
- Ако сънувате, че живеете по-добре, вярвайте, че това е само сън.
- Нямаме защо да се срамуваме, а още по-малко с какво да се гордеем.
- Само на един в нашата компания жената не е пре-любодейка. „А кой е пози“ - попита жена му.
- Борбата срещу замърсяване на природата трябва да започнем с борба срещу замърсяване на човека.
- Ако не беше човека, нямаше да ги има и лудниците.
- Подаде оставка поради морална отговорност. Наложиха му.

Вещове

Първи април. Иванчо тича при майка си и казва:

- Мамо! Мамо! Влязъл е някакъв непознат човек при твоята приятелка, дето ни е на гости и я е е!
- Леле! Ужас!
- Шегувам се - честит първи април! Не е непознат, татко е!

Конкурс за нови кадри в полицията. Първи кандидат. Показват му снимка на заподозрян.

- Този човек е само с едно ухо!
- С едно ухо е, защото снимката е в профил, идиот! Да влезе втория!

Втори кандидат:

- Човекът на снимката е с едно ухо!

Изпитващият въбесен крещи:

- Идиоти! Да влезе третия!

Третият разглежда внимателно снимката и спокойно заключава:

- Заподозреният носи контактни лещи...

- ???...
- Комисията са озадачени, но проверят досието и вярно - носи лещи.
- Как стигнахте до това заключение?
- Просто е. Няма как да носи очила, след като е с едно ухо...

- Татко, какво значи "любовник?"
- Мъж като всички останали, но не го карат да тупа килими или да мие чинии...

Най-добрия начин да накарате мъж да направи нещо - намекнете му, че вече е стар за такива неща.

Жена се връща рано сутринта от фирмено парти:

- Скъпи не викай, всичко ще ти разкажа. Всички пиha, аз не пих, всички се целуваха с мъжете, аз не, хапнах малко салата, потанцувах, участвах в конкурсите и това е. Жена ти е умна бе! Въпроси имаш ли?

- Къде ти е роклята ма?

Защо французите обичат да ядат охлюви?

- Защото мразят бързата храна!

Гаджето ми иска да я заведе някъде, където готвят директно пред теб и правят чудеса. Заведох я на джонер....

-Извинете, тези обувки дишат ли?
- Да, освен това деликатно се покашлят, когато сте с неподходящи чорапи...

РЕШЕНИЕ ЗА ПЕНСИЯ

("Братство" 1959 - 2019)

Здраво баба Сускъе

Бабуш

Онядън с бая Йову улезомо у пенсионерското да згрейемо дулице с по йедън чай, ама ми све загорча. Ко отворимо вратата сrete ни некиква гърунтия - помислимо че се потепаяо унутра. Бая Тимча седи, у рукъе му вестник, кути и гледа кръз нъи, а около нъега другъи мааю с рукъе и сви орате, никой никога не слуша, нищо им се не разбира. Ко улезомо малко се посмирише и я пита.

- А бре човеци, кво правите това, че удзверите цело село. Кво йе това оканъе?

- Мани бая Мане, по-арно да не знайеш, мука че ти стане - рече Васа Бълъа.

- Ма оно ми мука и съга ка ви гледам ко сте запеньили уста ко диви вепрове. Казуйте да мукуйемо зайедно - одговори му я.

- Добре щом сакаш, ама после да ме не пцуйеш, рече Васа. Сигурно че пцуйеш, ама пцуй тия що су за пцуванъе, а немой мене. И поче да орати: - Бая Тимча улезе, стиснул вестник под мишку и седомо да пийемо по кафе. Сърбамо полъка, Тимча обърча весникат и одйеднуш изгуби бою - побеле, па помодре и поче да зева ко риба на суво. Бърже га плиснумо с воду, протърлямо му шиюту, дадомо му шикърчък и воду и боята му се малко върну, ама не и оратата. Питам га кво ти одйеднуш стану, а он ми само суну весникат. Погледа кво йе чел и ако не седейо, тео да се суринем. Бая Тимча прочел дека само лани нашите месаре увезле из Йевропу у Сърбию преко пет милиона къила отпад од месо. Вранцузи и немци га палили, не смеяли да га тураю ни у рану за мачкъе и кучкъе. И нашли се наши месаре та гъи спасили. Купували пощо-защо тия отпад и га докарували у Сърбию, па од нъега правили виршле, саламе и кво ли не. Да йеде народ!

- Аааа я, малко дойде на себе бая Тимча, ко най-голема замлата, одкико су унуците на ваканцию, свак дън им купуем виршле. И они, ко за баксуз, свако ютро сакаю баба Мара да им свари виршле, биле много убаве. Убил ме Господ, ако гъи потруйем или се разболу, че се обесим.

- Не бой се, па може да не си купил бъш од тея виршле - поче да га тешим я, а на акълат си мислим - па и я и моята унука с

бабуту скоро свако ютро закусуемо виршле, ега не су од одпадат. Ама ми се притъмни пред

очи - па од коие че су? Тея що купуем ем йевтине, ем убаве, ем мекъе за жваканъе. Да су од месо, нема да су тека мекъе. Мора да су од одпадат. Сплеска се на столицу да се не суринем, а Верда ми донесе водицу и шикърче. Видел човек дека ми стануло лоше. Посвърну се я малко, па ка отвори плювалникат. Пцуем и налево и на десно - од върат на държаву до опщину, инспекторие, министри, све по ред. Видо у кьошето се згърчил Сретен удбаджията, знам дека за саат - два све че пренесе у Удбуту, ама пцуем с мерак. И нъи пцуем - ко све знаю, а не знаю кво се увози и дека нийе йедемо йевропскъи отров. Додека пцува, върну ми се боята у образите, ама ми стану мука по мешину. Стисну се па право у кънефат. Блюе ми се, а не могу. Нагнъето два пърста у устата, напе се и се изблюва некикво зеленило, колка сам целу нощ цевчил рекъию и вино и мезил зелену салату. Плясну се със студену воду, лъкнуми и се позаслуша. Гърунтията било хорово пцуванъе - сви пцую власту коя гледа кико ни трую и нищо не прави да спре това лудило. Да се барем не трую децата, та мани старците - они су само арч. По-малко пенсионери - по-малко паре за пензийе. Ама децата!?

Излезо и бая Йова ме дочека с думете:

- Сечам се байе Мане дека баба ми ка правеще сапун и у нйега не тураше сваца, пробираше мазнинуту. Ей, за сапун не тураше сваца, а съга сваца гнъету у виршле и саламе!

- Е па ко да не пцуем - реко му я. Видиш и Йевропа пробира - не тура тия отпад ни у рану на кучкъе и мачкъе. Пале га! А ни йедемо тия отров. Тамо повече воде сметку за кучкъе и мачкъе, него ли нашата държава за децата. Може ли това да разбереш. Мене ми това не иде у тиквуту?! Ем нема деца, ем гъи труйемо!

Те тека бабо Сускъе, не пи чаят, а ми загорча. Излезомо на студено с Йову и он ме пита: - Дали йе по-добре да знайемо или да не знайемо кво йедемо? Я не умея да му одговорим. Де ви с деда Лулу помозгуйте, па че се чуйемо.

Айд у здравље и пазете кво йедете.

Деда Мана

КАРИКАТУРЕН ЕКРАН Б. НИКОЛОВ